AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY

ODBORNÉ STANOVISKO

Zviditelňovač RIBE B181/5

Zemnicí lana elektrických vedení

VVN 220 kV a ZVN 400 kV

Stanovisko obsahuje 3 strany

Přílohy:

Katalogový list zviditelňovače RIBE B181/5

Předmět odborného stanoviska:
Odborné stanovisko je zpracováno na základě objednávky společnosti ČEPS, a.s., Elektrárenská 774/2, 110 52 Praha 10.
Předmětem stanoviska je hodnocení zviditelňovače RIBE B181/5 jako ochranného opatření proti nárazům ptáků do zemnicích lan elektrických vedení VVN 220 kV a ZVN 400 kV.

Použité podklady:
Objednávka společnosti ČEPS, a.s., ze dne 15. 10. 2026 a příloha objednávky, která obsahuje katalogový list zviditelňovače RIBE B181/5.

ODBORNÉ STANOVISKO:

Hodnocení zviditelňovače

Zviditelňovač RIBE B181/5 je kontrastní pohyblivý černobílý prvek o rozměrech 300 mm (horizontální šířka) a 480 mm (vertikální délka). Zviditelňovač je tvořen deseti lamelami, které mají střídavě černou a bílou barvu a jsou nezávisle pohyblivé. Prvek je vyráběn ve dvou variantách – základní černobílé a fluorescenční. Způsob aplikace je pro obě varianty shodný. Použití fluorescenční varianty se doporučuje pouze ve specifických, řádně odůvodněných případech (např. při reálném riziku nárazů ptáků létajících v tmavé části dne).

Zviditelňovač RIBE B181/5 má vzhledem ke své velikosti, pohyblivosti a kontrastnímu zbarvení vlastnosti, které jsou v odborné literatuře uváděny jako vhodné pro účinné zviditelnění vodičů a zemnicích lan elektrických vedení, a umožňují tak ptákům včas zaznamenat překážku. Kromě vlastností samotného zviditelňovače ovlivňuje jeho účinnost zásadním způsobem také rozmístění na elektrickém vedení, zejména vzdálenosti mezi jednotlivými zviditelňovači a jejich umístění na příslušných vodičích nebo zemnicích lanech. Obecné zásady umísťování zviditelňovačů jsou uvedeny v metodickém pokynu MŽP „Zajištění ochrany ptáků před úrazy na elektrických vedeních v důsledku nárazů do vodičů nebo zemnicích lan". Jednotlivé typy zviditelňovačů se liší svými vlastnostmi, a proto se mohou lišit také doporučené vzdálenosti mezi nimi. Pro zviditelňovač RIBE B181/5 je způsob aplikace na zemnicí lana vedení VVN 220 kV a ZVN 400 kV uveden níže.

Způsob aplikace zviditelňovače RIBE B181/5:

Elektrická vedení VVN 220 kV a 400 kV	
Jedno zemnicí lano *	**Dvě** zemnicí lana *
R 15 m	**R 30 m, O 15 m**

* Reálná rozteč (**R**) – skutečná vzdálenost mezi dvěma sousedními zviditelňovači na jednom zemnicím lanu.
* Optická rozteč (**O**) – vzdálenost mezi zviditelňovači na dvou zemnicích lanech při kolmém pohledu na elektrické vedení. Menší optické rozteče se dosahuje střídavým umístěním zviditelňovačů na obou zemnicích lanech („cik cak").

Závěr:
Zviditelňovač RIBE B181/5 je doporučeným zviditelňovačem zemnicích lan elektrických vedení VVN 220 kV a ZVN 400 kV, jestliže je na tato vedení aplikován výše uvedeným způsobem.

Závěrečné upozornění:

Možnost změny stanoviska dle aktuálních poznatků

Na základě monitoringu úhynů volně žijících ptáků v důsledku nárazů do vodičů a zemnicích lan elektrických vedení budou postupně získávány další poznatky o účinnosti zviditelňovačů. Na jejich základě mohou být vydaná stanoviska aktualizována. Zviditelňovače instalované na elektrických vedeních nebo zahrnuté do projektové dokumentace výstavby či rekonstrukce vedení na základě stanovisek platných v době projektové přípravy budou považovány za funkční opatření po dobu jejich životnosti.

Zpracoval: Ing. Václav Hlaváč, RNDr. Jitka Uhlíková, Ph.D.

Schválil:

Ing. Pavel Pešout
ŘEDITEL SEKCE OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Kaplanova 1931/1
148 00 Praha 11 - Chodov
-14-

V Praze dne 26.10. 2026